

Matthias Stein

**Rectoris Academiae Rostochiensis Matthiae Stein/ J.U.D. & Cod. P. P. O.
Programma De Christo Gloria Et Honore Coronato, in ipso ejus Resurrectionis
Festo P. P.**

Rostochi[i]: Typis Joh. Weplingii, [1708?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn893545775>

Druck Freier Zugang

T. 512.

—
1708 Ostern

~~A-1256~~ no.

07. 1708

RECTORIS
ACADEMIE ROSTOCHIENSIS
MATTHIÆ Stein/

J. U. D. & Cod. P. P. O.

PROGRAMMA

DE

CHRISTO
GLORIA ET HO-
NORE CORONATO,

in ipso ejus Resurrectionis Festo

P. P.

ROSTOCKI, Typis JOH. WEPPLINGII, SERENISS. PRINC.
& UNIVERS. Typogr.

M. 1236no

Nte septem has , quæ præterlapse
proximè sunt , septimanas , ut pec-
cando DEUM non defereretur , ne ab
eo vicissim defereremini , Vos hortat-
urum me , CIVES ACADEMICI
O.O HONORATISSIMI ! Christum
crucifixum à DEO desertum præ ocu-
lis Vobis depinxisse , recordor. Ast
nunc qualis infecuta miserrimum
isthunc dulcissimi Salvatoris nostri statum catastrophe sit,
attendatis , præsens tempus vult , hodiernus dies postulat.
Vaticinatus de his jam multo tempore ante Regius ille Va-
tes fuerat Psalm. IIX. 5. *Minuisti eum paulisper à Deo , sed glo-
riâ & honore coronasti eam.* Verba hæc Psaltis unicum no-
strum respicere Salvatorem , dubitare non permittit Episto-
la ad Ebr. II. 9. ubi illi eadem tantum adoptat , verbis ex
Erasmi versione sequentibus : *Eum verò , qui paulisper dimi-
nutus fuerat infra Angelos , cernimus Jesum , propter cruciatum
mortis , gloriâ & honore coronatum , ut per gratiam Dei pro omni
gustaret mortem.* Quæ cum clarissima omnium sint , ut , quid
clarius dici potuisset , nullus videam , mirari subit , qui inveni-
antur universum istud vaticinium Davidicum de condito ho-
mine

mine in genere exponentes, non minus ac in versu proxime præcedente 4. de homine in genere loquutus Propheta erat. Imò violentum verissimè est, uti rectè observat B. Geierus Commentar. in h. l. quod Bellarminus L. de Grat. pr. Hom: cap. VI. Arg. r. ex textu hoc probare nititur, iustitiam primævam, quam primo homini in creatione ejus DEUS contulerat, sive imaginem illam divinam, fuisse donum supernaturale, extrinsecum & superadditum. Etenim non explicatur præcipuè in hocce Psalmo, quâ dignitate ornaverit DEUS hominem conditum, sed potius, quâ gloriâ decoraverit lapsum, per Christum instauratum. Et quod peculiariter præsentem nostrum attinet versiculum, perperam eum in talem rapi sententiam, ex loco i. Cor. XV. 27. manifestum esse potest, utpote in quo omnia sub pedes illius subiecta dicuntur, ita, ut nilquidquam, præter eum, qui illi omnia subjecit, excipiendum sit. An verò id dici de quoquam mortalium potest? Imo nec primo etiam homini ullatenus convenit. Solus igitur est Jesus Christus, totius humani generis Redemptor, qui minutus paulisper à DEO, sed gloriâ ac honore coronatus dicitur. Describitur his brevibus quidem, ast emphaticè significantibus verbis uterq; Christi status, exinanitionis ac exaltationis. In isto constitutus ille per aliquod tempus hætenus visus nobis est, dum eundem in Historia passionis ejus Evangelistæ, & ex illis fideles eorum successores, verbi divini præcones oculis mentis nostræ proposuerunt. In hoc autem qualis sit, modò discipiemus. Et certè tantus hic est talisq; status, ut vel ipse David, quibus sufficienter eum describeret, vix verba invenire potuisse videatur. *Gloriâ*, hinc inquit, & *honore coronasti eum*. Non poterunt hæc de divinâ *θεοῦ δωρεῇ* naturâ

naturā intelligi, quippe quæ, ut omnis exinanitionis, sic
 & exaltationis omnis planè expers est. Quatenus Deus
 est, ut nomen, sic & gloria ejus est in fines terræ, Psalm.
 LXVII. 11. Est ipse Dominus gloriæ 1. Cor. II. 8. Gloria
 itaque ejus est æterna, honor æternus. Filio namq; æqua-
 lis cum Patre gloria est, cum nullā prorsus in re in S. San-
 cta Triade detur majus ac minus, aut ulla inæqualitas.
 Exaltatus proinde est, & gloriā atq; honore coronatus,
 in quantum homo est; juxta receptam Theologorum
 Regulam: Quicquid datum est Christo isq; accepit in
 tempore, id ei datum est & accepit secundum humanam
 naturam. Ita & gloriā coronatus à Deo atq; honore est.
 Indicat autem his verbis Scriptor *ἰσχυρός*, Regni, ad
 quod erectus Christus est, magnificentiam, universum-
 que, paucis multa ac brevibus magna dicturus, statum
 complectitur exaltationis. Gloriam & honorem di-
 stinguunt, utroque vocabulo status hujus excellentiam
 perspicuè declarante. Gloriā significat ea, propter
 quæ honor defertur. Per honorem intelligit dignitatis
 decora, quibus præ omnibus Christus ornatus est. Ast
 gloria heic non finitam aliquam denotat estimationem
 dignitatemve; sed infinitam ac verè divinam, supra
 omnes omnino creaturas eminentem, de quā ipsemet
 Christus Matth. XXII. 18. discipulis suis loquutus est,
 dicens: *Data est mihi omnis potestas in cælo & in terrâ.*
 Gloriam denotat, velut unigeniti à Patre, describente
 eam Johanne Cap. I. 14. Neque tam activè sumitur glo-
 ria de famâ seu laude apud alios; quam passivè de Ma-
 jestate, potentiâ aut opibus, quæ gloriosum reddunt,
 ac gloriolè passim celebrantur; quæ est explicatio lau-
 dat jam supra B. Geieri Comment. ad h. l. Ceterum,
 quo

quo in illa consistat gloria, ipsemet Psaltes sequentibus proponit verbis: *Constituisti eum*, inquiens, *super opera manuum tuarum, omnia subiecisti sub pedibus ejus: Oves & boves universos, insuper & pecora campi, volucres cæli & pisces maris, & quæ perambulant semitas maris.* Synechdochicam hanc esse locutionem, quilibet, vel me tacente, intelligit, ut omnia sub his comprehendantur animalia, quæcunque sive in terris, sive in aëre, sive in aquis, sive domi, sive foris vivunt. Irrationalia autem nominantur bruta, ceu difficilius obsequutura, ut colligatur inde obsequium tantò facilius creaturarum rationalium in cælo, terrâ & inferno. Sicque simul & ad victoriam Christi, quam de hostibus suis reportavit, respicit. Ita namque Paulus hæc explicat. *Cor. XV. 25. seq. Oportet eum (Christum v. 22. 23.) regnare, donec posuerit omnes inimicos sub pedes suos. Novissimus hostis aboletur, mors. Nam omnia subiecit sub pedes illius. Idem & clare exprimit Col. II. 15. Christus exspoliavit Principatus ac Potestates ostentavit palam, triumphans de illis per semetipsum. Consistit igitur gloria Christi, quâ coronatus à DEO est, in ejus statu exaltationis, ad quem descensus ad inferos, resurrectio ex mortuis, ascensio in cælos, sessio ad dextram DEI Patris referuntur, & omnia quæcunque ad regium ejus pertinent officium. Hæc illa est gloria, ob quam honor ei defertur, utpote quod in eum creditur, quod colitur & invocatur, quod timetur, quod ei flectuntur genua tam eorum, qui in cælis, quam qui in terra sunt, quod nomen ejus per totum prædicatur orbem, quod ubique & in omnibus obediendum ipsi est. Adverti autem debet, quod gloriam & honorem conjunxerit David, indicaturus, eandem absolutam glori-*

omni

)(3

am

am glorificato Salvatore esse cum Patre, eundemque perfectum honorem isti æque adhuc deberi, *ut omnes honorent Filium, sicut honorant Patrem*, ipsomet edicente Joh. V. 23. Et hoc ut disertè doceret Propheta, Christum, ait, paulisper à DEO imminutum gloriâ atque honore coronatum esse. Coronæ non ad exornationem duntaxat pertinent, sed omnimodam quoque denotant cinctionem, sicuti, Ps. CIII. 4. dicitur: *qui coronat te gratiâ & miserationibus*, i. e. ut benè *ἡ χάρις & ἡ ἐλεῖς* B. Geierus: *quæ te penitus quasi involvit & undiq; obducit suâ gratiâ*. Christus igitur glorificatus quando gloriâ & honore coronatus esse dicitur, id intelligitur, collata in ipsum esse gloriam & honorem quam cumulatissimè, cinctum quasi esse ipsum undiquaque coronâ gloriæ & honoris, hisque totum ita esse ornatum, ut posthac nulla gloria, nullus honor defuturus ei in æternum sit. Id propter etiam de eo Apostolus Eph. I. 20. sqv. scribit: DEUS efficaciam roboris fortitudinis suæ exercuit in Christo, *quum suscicaret eum ex mortuis, & sedere fecit ad dextram suam in cœlestibus, supra omnem Principatum, ac Potestatem, & Virtutem; & Dominium, & omne nomen quod nominatur, non solum in seculo hoc, verum etiam in futuro. Et omnia subiecit sub pedes illius, & eum dedit caput super omnia ipsi Ecclesia, quæ est corpus illius, complementum ejus, qui omnia in omnibus adimplet.* Ex quibus colligendum, resurrectione ex mortuis coronationem Christi incepisse, utpote quæ primum omnium est in statu exaltationis ejus, Petro Apostolo ordinem horum graduum insinuante 1. Ep. III. ubi primum vivificationem, v. 18. deinde descensum ad inferna, v. 19. 20. porro resurrectionem, v. 21. & postremo

stremo sessionem ad dextram DEI, v. 21. ponit. Plura
 coronationem hanc Salvatoris nostri à DEO antea dere-
 lieti describentia & declarantia Scripturæ dicta qui deside-
 rat, evolvat in V. T. Es. LIII. 8. 10. 11. 12. in N. T. Phil. II. 9. 10. 11.
 Nobis, quos & tempus & charta breviores esse jubet, id
 adhuc notandum videtur, quod Deus, uti cum capite,
 Christo; ita & cum fidelibus ejus membris procedat.
 Deprimit, ut exaltet. Derelinquit, ut cum illis se uni-
 at. Imminuit, ut gloriâ & honore coronet. Occidit,
 ut vivificet. Ast verò id agendum nobis est, ne nos
 ipsos, quem nobis præparavit Deus, gloriâ ac honore
 privemus. Luctari cum Christo oportet, qui coro-
 nari cum eo vult. Luctandum verò nobis est adversus
 Diabolum, mundum, carnem, omnesque peccandi
 illecebras. *Quod si certet aliquis, non coronatur, nisi le-
 gitimè certaverit,* scribit Paulus 2. Tim. II. 5. Ergo legi-
 timè certemus oportet contra spirituales illos nostros
 hostes, & coronabimur à DEO gloriâ & honore. Chri-
 stus excitatus est à mortuis propter justificationem
 nostri, juxta Rom. IV. 24. Nostrum igitur est, ut DEO
 serviamus cum sanctitate & Justitiâ coram ipso cunctis
 diebus vitæ nostræ Luc. I. 75. Quamquam enim non ha-
 bitualem nobis attulerit justitiam resurrectio Christi, sed
 ipse à DEO factus nobis est Justitia, 1. Cor. I. 30. id ta-
 men exigit, ut justi simus ac sancti, sicuti ipse sanctus
 ac justus est, Lev. XI. 45. Et hoc ipsum etiam inter
 alia scopus resurrectionis Christi est, disertis id edocente
 verbis Apostolo Rom. VI. 4. *Sepulti sumus unâ cum illo
 per baptismum in mortem: ut quemadmodum excitatus
 est Christus ex mortuis per gloriam Patris, ita & nos in no-
 vitate vitæ ambulemus.* Id itaque agite sancto hoc tem-
 pore

pore, CIVES HONORATISSIMI! imò per omnes
vitæ vestræ dies agite id, ut Paulinæ hujus admonitionis
quotidie recordemini, & non recordemini solum, sed
in praxin quoq; eam ac exercitium deducatis. Neque
benè cepisse juvabit, nisi continuaveritis atque perse-
veraveritis in bono. Audiat quæ ex ore ipsius exaltati
gloriaque & honore coronati Jesu Christi Theologus
Theologiam à DEO immediate edoctus Smyrnæorum
Ecclesiæ Angelo scribere habebat Apoc. II. 10. *Esto fide-
lis ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ.* Advertite simul
quod dicit: *Dabo tibi coronam.* Non igitur operibus
suis, quæliacunque etiam fuerint, quisquis mereri eam
potest. Donum corona est divinum, non ergo meri-
tum. Attamen vitæ perverfitate obstare homo ac im-
pedire potest, quò minus ei eadem imponatur. Eum
proinde in modum vestram instituatis vitam, admonitos
Vos velim, quo Christi hodie resurgentis resurrectio-
nem decet. Resurgat ille, opto foveoq; omni die in
cordibus vestris. Regat Vos Spiritu suo Sancto, ut
cum ipso ex mortuis resurgente à morte peccati resur-
gatis, ac in novitate vitæ ambuletis. Sic enim, quan-
do veniet Christus in gloriâ suâ & omnes sancti Angeli
cum eo, sedens super sedem gloriæ suæ, reportabitis,
quam DEUS præparavit diligentibus eum,
immarcescibilem gloriæ Coronam,
Fiat!

P. P. Sub Sigillo Acad. Rostoch. ipso
Festo Resurrectionis CHRISTI
Anno MDCCLIX.

stremsessionem ad dextram DEI, v. 21. p.
 coronationem hanc Salvatoris nostri à DEO
 licet describentia & declarantia Scripturæ dic-
 rat, evolvat in V. T. E. C. LIII. 8. 10. 11. 12. in N. T. P.
 Nobis, quos & tempus & charta breviores
 adhuc notandum videtur, quod Deus, uti
 Christo; ita & cum fidelibus ejus membris
 Deprimit, ut exaltet. Derelinquit, ut cum
 at. Imminuit, ut gloriâ & honore corone
 ut vivificet. Ast verò id agendum nobis
 ipsos, quem nobis præparavit Deus, glori-
 privemus. Luctari cum Christo oportet
 nari cum eo vult. Luctandum verò nobis
 Diabolum, mundum, carnem, omnesque
 illecebras. *Quod si certet aliquis, non corona-
 gitimè certaverit*, scribit Paulus 2. Tim. II. 5.
 timè certemus oportet contra spirituales
 hostes, & coronabimur à DEO gloriâ & hon-
 stus excitatus est à mortuis propter justitiam
 nostri, juxta Rom. IV. 24. Nostrum igitur
 serviamus cum sanctitate & Justitiâ coram
 diebus vitæ nostræ Luc. I. 75. Quamquam e-
 bitualem nobis attulerit justitiam resurrectionis
 ipse à DEO factus nobis est Justitia, i. Cor.
 men exigit, ut justus simus ac sancti, sicuti
 ac justus est, Lev. XI. 45. Et hoc ipsum
 alia scopus resurrectionis Christi est, disertis
 verbis Apostolo Rom. VI. 4. *Sepulti sumus
 per baptismum in mortem: ut quemadmodum
 est Christus ex mortuis per gloriam Patris, ita
 vitæ vitæ ambulemus.* Id itaque agite sancti

